

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет Математики, природничих наук та технологій
Кафедра Математики та методики її навчання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри

 Грифонова О.М.

«1» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

OK5 Методика навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень вищої освіти

Галузь знань: 11 Математика та статистика
(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 112 Статистика
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)
(назва)

Форма навчання денна
(денна, заочна,)

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни Методика навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі розроблена на основі освітньо-професійної програми Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика) навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр за спеціальністю 112 Статистика

Розробники: Яременко Людмила Іванівна, доцент кафедри математики та методики її навчання, кандидат педагогічних наук, доцент

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри математики та цифрових технологій

Протокол від «01» вересня 2023 року № 1

В.о.завідувача кафедри математики та цифрових технологій

Трифорова О.М.
(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі» для студентів спеціальності 112 Статистика за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. – ЦДУ імені В. Винниченка, 2023. – 17 с.

© Яременко Л.І., 2023 рік

© ЦДУ імені В. Винниченка, 2023 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань <u>11 Математика та статистика</u>	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання <u>не передбачено</u>	Спеціальність: <u>112 Статистика</u>	Рік підготовки	
		1-й	-й
Загальна кількість годин – 105	Освітня програма: <u>Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)</u>	Семестр	
		1-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год самостійної роботи студента – 4 год	Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u>	Лекції	
		20 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	год.
		Лабораторні	
		0 год.	год.
		Самостійна робота	
		69 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
залік			

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі» побудована з урахуванням змісту освітньо-професійної програми підготовки майбутніх фахівців за спеціальністю 112 Статистика. Дисципліна ознайомлює із загальними основами дидактики, педагогіки і психології з позицій компетентнісного підходу; сучасними технологіями і методиками навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі; методикою розробки навчально-методичного забезпечення математико-статистичних дисциплін у вищій школі.

Мета курсу – сформуванню у майбутніх фахівців у галузі математики та статистики педагогічну компетентність як складову професійної; розкрити власний стиль науково-педагогічної діяльності та професійного спілкування, особливості становлення особистості та професійної підготовки студентів в сучасних умовах, навички міжособистісної взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу; розвивати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність

вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, необхідні у майбутній професійній діяльності.

Завдання курсу:

- ознайомити майбутніх фахівців із системою вищої освіти в Україні, її тенденціями, нормативно-законодавчою базою;
- розкрити структуру і зміст навчального процесу у закладі вищої освіти; основи організації роботи викладачів кафедри, специфіку науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи;
- сформуванати уявлення про методичну систему як цілісне утворення, навчити студентів самостійно планувати, організовувати і аналізувати роботу викладача, доцільно обирати методи, організаційні форми й засоби навчання, виховання і розвитку студентів;
- формувати професійне мислення, здатність творчого використання психолого-педагогічних знань для вирішення конкретних завдань професійної та майбутньої науково-педагогічної діяльності;
- розвивати індивідуальний стиль науково-педагогічної діяльності, професійного педагогічного спілкування;
- формувати педагогічну культуру та етику викладача закладу вищої освіти.

Практично-семінарські заняття орієнтовані на самостійну підготовку студентами проектів, творчих робіт, ситуаційних вправ, їхнього представлення та обговорення у групі, аналіз педагогічних ситуацій, фрагментів освітнього процесу з позиції теоретичних ідей, концепцій, власних педагогічних поглядів, організацію мікровикладання студентами математично-статистичних дисциплін.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

загальні	фахові
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>	<p>ФК6. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.</p> <p>ФК12. Володіння дидактичними знаннями процесів і методів викладання та навчання математично-статистичних дисциплін.</p> <p>ФК14. Здатність систематизувати професійні знання, працювати з експертними, онлайн- та оффлайн-джерелами інформації для інтеграції даних і знань, з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.</p>

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

ПРН6. Володіння знаннями грамотної побудови комунікації в освітньому і науковому процесі, відбору вихідних даних дослідження, складання списку використаних джерел, опису наукових результатів.

ПРН 10. Доносити професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.

ПРН16. Бути наполегливим у досягненні мети під час вирішення професійної проблеми.

ПРН21. Здатність адаптуватись до нових ситуацій; усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

Після вивчення курсу студенти повинні:

знати:

- загальну характеристику системи вищої освіти в Україні;
- особливості організації навчального процесу у ЗВО;
- цілі, принципи, методи, організаційні форми та засоби навчання, виховання і розвитку студентів;
- сучасні інтерактивні методи навчання студентів;
- основний зміст навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі;
- основні методи, форми контролю за навчальною діяльністю студентів;
- специфіку застосування новітніх освітніх та інформаційних технологій у вищій школі;
- структуру й особливості дистанційного навчання
- психологічні особистісні якості викладача вищої школи, професійні вимоги до нього.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Загальні основи педагогіки вищої школи. Основи дидактики вищої школи

Тема 1.1. Система вищої освіти в Україні.

Нормативно-законодавча база розвитку освіти в Україні (Закони України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту»; Національна рамка кваліфікацій та ін.). Стандартизація вищої освіти (Стандарт вищої освіти за спеціальністю, освітньо-професійна програма). Рівень, ступені та кваліфікації вищої освіти. Типи закладів вищої освіти. Зарубіжний досвід організації вищої освіти. Європейська система вищої освіти.

Компетентнісний підхід як один із методологічних підходів у підготовці майбутніх фахівців.

Основні терміни та їх визначення у системі вищої освіти (Закон України «Про вищу освіту». Розділ 1. Загальні положення, стаття 1). Забезпечення якості вищої освіти в Україні.

Тема 1.2. Особливості діяльності викладача вищої школи.

Педагогічна спрямованість як найважливіша вимога до особистості викладача вищої школи. Професійна компетентність викладача закладу вищої освіти, її структура. Вимоги до професійно важливих якостей викладача, сформованості емоційно-вольової сфери, характерологічних властивостей. Педагогічна майстерність та можливості її розвитку.

Діагностування та оцінювання основних рейтингових показників особистості та ефективності праці викладача.

Тема 1.3. Психологічні засади освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Особливості адаптації студентів до освітнього процесу у вищій школі. Заклад вищої освіти як один з провідних факторів соціалізації студента як фахівця. Формування позитивної мотивації пізнавальної діяльності студентів. Індивідуалізація та диференціація освітнього процесу.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів. Формування творчої особистості.

Складання проєкту «Соціально-психологічний портрет сучасного студента».

Тема 1.4. Специфіка організації процесу навчання у вищій школі.

Закономірності та принципи дидактики вищої школи. Сутність освітнього процесу у вищій школі. Положення про організацію освітнього процесу у закладі освіти. Навчальний план та робочі програми з дисциплін, алгоритм їх складання. Силабуси. Педагогічна діяльність викладача ЗВО та розвиток його педагогічної майстерності.

Засоби навчання у вищій школі, їх характеристика.

Тема 1.5. Форми організації освітнього процесу у вищій школі.

Лекція, її види та методика підготовки й проведення. Практичні, семінарські та лабораторні заняття, методика їх підготовки та проведення. Факультативи, спецкурси і спецсемінари як форми організації навчання. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів, її види, організація, контроль та ефективність. Науково-дослідна робота студентів, її організація. Педагогічна і виробнича практики здобувачів освіти. Реалізація виховної мети в освітньому процесі вищої школи.

Дистанційна форма навчання. Положення про дистанційне навчання. Організація освітнього процесу в умовах дистанційного навчання.

Тема 1.6. Сучасні технології навчання у ЗВО.

Поняття «технології навчання» та їх загальна характеристика. Інноваційні методи навчання у вищій школі та алгоритм застосування. Організація майстер-класів у системі вищої освіти.

Застосування традиційних та інноваційних методів навчання у ЗВО (моделювання фрагментів занять). Метод кейсів: особливості проектування та застосування; ділові та рольові ігри як інструмент формування навичок здобувачів освіти.

Тема 1.7. Основи педагогічного контролю та моніторингу якості освітнього процесу у вищій школі.

Поняття педагогічного контролю у вищих навчальних закладах, його мета і провідні функції. Основні форми і види контролю знань, умінь, навичок студентів. Вимоги до оцінки знань і предметних компетентностей студентів. Тестування. Методи контролю і самоконтролю ефективності навчально-пізнавальної та самостійно-дослідницької діяльності студентів.

Моніторинг якості освітніх досягнень студентів та професійної діяльності викладачів.

Складання проєкту «Тестовий контроль навчальних досягнень студентів».

Розділ 2. Методична система навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі як цілісне утворення

Тема 2.1. Загальні питання методики навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі

Цілі, основний зміст навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі. Методи, організаційні форми та засоби навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі.

Тема 2.2. Спеціальні питання методики навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі

Формування математико-статистичних понять. Теореми та методи їх доведення. Задачі у навчанні математико-статистичних дисциплін у вищій школі, методи й способи їх розв'язування. Формування математичних компетентностей студентів.

Контроль навчальних досягнень студентів за результатами вивчення математико-статистичних дисциплін у вищій школі. Система тестування як засіб педагогічної діагностики успішності й розвитку студентів під час вивчення математико-статистичних дисциплін.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
лекційних		практичних	лабораторних	Індивідуальних	СРС	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1/Модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи. Основи дидактики вищої школи						
Тема 1.1. Система вищої освіти в Україні	8	2	1			5
Тема 1.2. Особливості діяльності викладача вищої школи	8	2	1			5
Тема 1.3. Психологічні засади освітнього процесу у закладах вищої освіти.	14	2	2			10
Тема 1.4. Специфіка організації процесу навчання у вищій школі	8	2	2			4
Тема 1.5. Форми організації освітнього процесу у вищій школі	8	2	2			4
Тема 1.6. Сучасні технології навчання у ЗВО	12	2	2			8
Тема 1.7. Основи педагогічного контролю та моніторингу якості	12	2	2			8

освітнього процесу у вищій школі						
Разом за розділом/змістовим модулем 1	70	14	12			44
Розділ 2/Модуль 2. Методична система навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі як цілісне утворення						
Тема 2.1. Загальні питання методики навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі	14	2	2			10
Тема 2.2. Спеціальні питання методики навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі	21	4	2			15
Разом за розділом/змістовим модулем 2	35	6	4			25
Усього годин	105	20	16			69

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система вищої освіти в Україні	2
2	Особливості діяльності викладача вищої школи	2
3	Психологічні засади освітнього процесу у закладах вищої освіти.	2
4	Специфіка організації процесу навчання у вищій школі	2
5	Форми організації освітнього процесу у вищій школі	2
6	Сучасні технології навчання у ЗВО	2
7	Основи педагогічного контролю та моніторингу якості освітнього процесу у вищій школі	2
8	Загальні питання методики навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі	2
9	Спеціальні питання методики навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі	4
	Разом	20

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система вищої освіти в Україні. Особливості діяльності викладача вищої школи	2
2	Психологічні засади освітнього процесу у закладах вищої освіти.	2
3	Специфіка організації процесу навчання у вищій школі	2
4	Форми організації освітнього процесу у вищій школі	2
5	Сучасні технології навчання у ЗВО	2
6	Основи педагогічного контролю та моніторингу якості освітнього процесу у вищій школі	2
7	Загальні питання методики навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі	2
8	Спеціальні питання методики навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі	2
	Разом	16

4.3. Теми лабораторних занять Не передбачено

4.4. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система вищої освіти в Україні	5
2	Особливості діяльності викладача вищої школи	5
3	Психологічні засади освітнього процесу у закладах вищої освіти. Складання проекту «Соціально-психологічний портрет сучасного студента»	6
4	Специфіка організації процесу навчання у вищій школі	6
5	Форми організації освітнього процесу у вищій школі	6
6	Сучасні технології навчання у ЗВО	8
7	Основи педагогічного контролю та моніторингу якості освітнього процесу у вищій школі	8
8	Загальні питання методики навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі	10
9	Спеціальні питання методики навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі	15
	Разом	69

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання Не передбачено

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Методика навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей впроваджуються також інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проєктно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- навчальні проєкти;
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;

- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які сприяють підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, письмового контролю засвоєння навчального матеріалу тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- аналіз навчальної та науково-методичної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні роботи тощо);
- самостійне опрацювання тем.

Враховується систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань *практичного заняття* – **5 балів**:

- **5 балів** ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить покликання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.
- **4 бали** ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.
- **3 бали** ставиться студентові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.
- **2 бали** одержує студент, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

- **1 бал** одержує студент, який невпевнено переказує матеріал, не ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається серйозних помилок.
- **0 балів** Студент не опрацював матеріал.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. **Завданням підсумкового контролю** є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточне тестування, самостійна робота, індивідуальне завдання									Екзамен	Сума
Розділ 1				Розділ 2		ІЗ	Контрольна робота	Разом		
T1.1	T1.3	T1.5	T1.7	T2.1	T2.2					
T1.2	T1.4	T1.6								
5	5	5	5	5	5	20	10	60		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90-100	відмінно
82-89	добре
74-81	
64-73	задовільно
60-63	
35-59	незадовільно
1-34	незадовільно

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Активізація навчального процесу у сучасній вищій школі: Метод. огляд / Уклад. Л. А. Якімова. – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010.
2. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України / Ю. В. Бистрова // Право та інноваційне суспільство. – № 1 (4). – 2015. – С. 27–28.
3. Болубаш Я. Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти : навч. посібник [для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти] / Ярослав Якович Болубаш. – К. : КОМПАС, 1997. – 64 с.

4. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури / С. С. Вітвицька // К.: Центр навчальної літератури, 2003.
5. Головка М.В. Загальні тенденції та психолого-педагогічні проблеми запровадження сучасних технологій навчання // Нові технології навчання.- 2001- Вип.30. – С.89-98.
6. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи. Монографія / П. Ю. Саух [та ін.]; ред. П. Ю. Саух. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011.
7. Козлова Г.М. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, ротاپронт, 2014. – 200 с.
8. Краус Н.М., Нікіфоров П.О., Краус К.М., Осецький В.Л. Методика викладання фахових дисциплін: навч. посіб. Київ: Аграр Медіа Груп, 2020. 205 с.
9. Лекції з педагогіки вищої школи : навч. посіб. / ред. В. І. Лозової. – Х. : ОВС, 2006. – 496 с.
10. Литвин О.Г., Мележик В.П., Іванова Т.В. Елементи нових технологій при вивченні фундаментальних дисциплін у вищих навчальних закладах // Нові технології навчання. – 2000.-Вип.25..-С.12-18.
11. Малихін О. В. Організація самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів : теоретико-методологічний аспект : монографія / Олександр Володимирович Малихін. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2009. – 307 с.
12. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. – Сімферополь : Дайфі, 2011. – 270 с.
13. Освітні технології : навчально-методичний посібник 1 О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська за ред. О.М. Пехоти. – Київ. А.С.К., 2001. – 256 с.
14. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін.; ред. З. Н. Курлянд. – [3-тє вид., перероб. і доп.]. – К. : Знання, 2007. – 495 с.
15. Сліпенька О. П. Підвищення якості самостійної роботи студентів / О. П. Сліпенька, І. В. Коц [Електронний ресурс] – режим доступу: http://conf.vstu.vinnica.ua/humed/2006/txt/06_sopsrs.pxr.
16. Солдатенко М. М. Теорія і практика самостійної пізнавальної діяльності : монографія / Микола Миколайович Солдатенко. – К. : Вид-во НПУ ім. Драгоманова, 2006. – 199 с.
17. Стрельніков В.Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельніков, І. Г. Брітченко. – Полтава: ПУЕТ, 2013. – 309 с.
18. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / Михайло Миколайович Фіцула. – К. : Академвидав, 2006. – 352 с.

Допоміжна

1. Грицуленко С.І. Методика викладання економічних дисциплін: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Грицуленко С.І., Потапова-Сінько Н.Ю., Гарбера К.М. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2012. – 224 с.
2. Кізима Т.О. Методика викладання фінансової грамотності: навч. посіб. /Т.О. Кізима, В.В. Письменний, С.Л. Коваль, Н.І. Карпишин та ін.; за ред. д.е.н. Кізими Т.О. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2017. 200 с.
3. Методика викладання економіки. Збірник кейсів, ситуативних вправ та розвиваючих завдань : навч. посіб./О.А. Булавіна, І.А. Балягіна, М.А. Богорад та ін.; за заг. ред. О.А. Булавіної. Київ : КНЕУ, 2010. 300 с.
4. Сидоренко В.К., Гушулей Й.М., Торубара О.М., Ковбаса Ю.М. Методика викладання основ підприємництва: Конспекти лекцій з практикумом : підручник / за заг. ред. В.К. Сидоренка. Чернігів: ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка, 2017. 216 с.

5.2. Методичне забезпечення

1. Конспекти лекцій.
2. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни «Методика навчання математико-статистичних дисциплін у вищій школі». – ЦДУ ім. В. Винниченка, 2023. – 20 с.

5.3. Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів)

1. Бібліотека Верховної Ради України - <http://lib.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноросійському державному університеті імені Володимира Винниченка».